

Får jag fråga mina anställda om de tillhör något fackförbund?

Vi står inför ett beslut om omplacering av en anställd och behöver inför detta beslut få reda på om den anställda är fackligt ansluten. Den anställda påstår att vi som arbetsgivare inte har rätt att fråga huruvida hen är fackligt ansluten eller inte. Om vi inte har rätt att fråga den anställda direkt, hur ska vi som arbetsgivare då få reda på om den anställda är fackligt ansluten eller inte?

Arbetsgivare får som huvudregel inte kränka föreningsrätten. Detta innebär dock inte att arbetsgivaren aldrig har rätt att fråga sina anställda om dessa är fackligt anslutna eller inte. Avgörande för rätten till frågan om en anställd är fackligt ansluten eller inte beror på syftet med utfrågningen.

Det finns en rad tvingande regler i lagen om medbestämmande i arbetslivet, MBL, och lagen om anställningsskydd, LAS, enligt vilka arbetsgivaren har skyldigheter i vissa situationer gentemot de fackliga organisationerna. I en situation rörande omplacering har arbetsgivaren en skyldighet att förhandla med den anställdes eventuella fackförbund. För att arbetsgivaren ska kunna fullgöra denna skyldighet behöver arbetsgivaren veta vilket fackförbund som denne ska kontakta för förhandling. Om arbetsgivaren frågar sina anställda om deras fackliga tillhörighet för att fullgöra en skyldighet enligt MBL eller LAS anses arbetsgivaren ha ett berättigat syfte med frågan och någon kränkning av föreningsrätten föreligger därmed inte.

Anneli Lönnborg, advokat Gernandt & Danielsson